

Pritožba in odgovor

Avto izginil iz garaže

Ljubljanski dnevnik je 22. avgusta zabeležil:

Jože M. iz Ljubljane je sinoči ob 23. uri prijavil na postaji milice, da mu je iz javnih garaž v Trdinovi ulici izginil fičko LJ-547-20 svetlomode barve. To je menda prvi primer, da je avtomobil izginil iz varovane javne garaže.

Novica niti ni bila toliko presenetljiva, saj vemo, da so podobne kraje češče, zlasti v lomi v avtomobile in odnašanje dragocenih avtomobilskih delov in drugih predmetov, ki so slučajno v njih.

Presenetljiv pa je bil odnos vodilnih uslužbencev do oškodovanja.

Predvsem bi spregovoril o hudi malomarnosti pri zavarovanju in čuvanju občanovega premoženja, ki je bilo zaupno uslužbencem podjetja Avto-servis v Trdinovi ulici.

Garaža je začela poslovati aprila 1973 in je bila še v izgradnji. Na začetku garažno-poslovne stavbe, tudi še v izgradnji, je ozko stopnišče, ki povezuje spodnje in gornje etaže za parkiranje avtomobilov. Stopnišče je bilo dan in noč odprto, ponoči osvetljeno in nezavarovano. Po teh stopnicah so lahko prihajali poleg koristnikov garaže, tudi razni ljudje z nepoštenimi nameni. 30 metrov dalje od teh stopnic pa je improviziran prihod in odhod avtomobilov v garažo oziroma iz nje. Ves promet, ki ni majhen, je urejeval le en uslužbenec, sprejemal in oddajal žetone parkirnih boksov, in to sam preko noči.

O vestnosti, zlasti vodilnih uslužbencev Avtoservisa, ne morem trdit. Prepuščati slučajno premoženja občanov, ki gredo v milijarde starih dinarjev, je bilo rečeno huda malomarnost.

Zelo zanimiva so njihova pravila pod naslovom »Splošni pogoji garažiranja v garažah Avtoservisa«. Popolnoma se strinjam, da sta potrebna red in disciplina in odmerjena odgovornost koristnikov ter uslužbencev njihovih garaž. Toda zadeve morajo biti ne samo strokovno obdelane, temveč tudi pravno. To je šibka stran teh pravil.

Odstavek D. ima naslov »Odgovornost za škodo« in se nanaša na izključno odgovornost podjetja, če ta nastane zaradi nevestnega in nestrokovnega ravnanja osebja garaž z vozilom, iz nezgode ter iz tatvine ali vloma, vendar z odbitno franšizo 300.— dinarjev.

Za zadnji člen (pod c), ki govori o odgovornosti, ki izvira iz tatvine ali vloma, bi človek sodil, da je popolnoma razumljiv in nudi dovoljno garancijo oziroma zaščito koristnika garaže. Pa ni tako!

Poslovnik, ki bi natančno in nedvoumno določal odnos podjetja Avto-servisa nimajo! Poslužujejo se poti oziroma predpisov, ki so veljavni za za-

varovalnice, ki upoštevajo v glavnem starost in amortizacijsko vozila. Kaj ima opraviti pri tem franšiza ni razumljivo, saj motorna vozila sploh niso imeli zavarovana. Sodni cenilec, ki ga je podjetje najelo za ta primer, je pač vestno opravil svoje delo. Toda človek se sprašuje, kam po druga sredstva za drugo vozilo, kar običajno predstavlja katastrofo za družinske finance. To kar imaš skrbno neguješ in sproti obnavljaš iztrošene dele. To so stroški, ki jih nihče pri nas ne upošteva!

Osebo mislim, da je nemogoče zavarovati vsa vozila, oziroma njihovo vrednost, kajti to bi preseglo finančne zmogljivosti Avtoservisa, toda z malo domiselnosti bi lahko zavarovali le nekaj vozil, recimo iz vsakega razreda po enega.

V mojem primeru v garaži v Trdinovi ulici bi omenil spodrselaj vodilnega uslužbenca obeh garaž, ki je zahteval izplačilo najemnine za garažiranje za dobo, ko vozila sploh nisem imel v garaži, in sicer od 21. avgusta do 29. septembra 1973. Ker sem se upiral takemu načinu izsiljevanja, so mi jasno povedali, da bodo v nasprotnem slučaju prekinili pogodbo za garažiranje. Plačal sem. Kajti zavedal sem se, da je v njihovem predalu več sto prošenj za garažiranje.

Oglejmo si, kako je podjetje Avto-servis večkrat podražilo tarifo za najemnino garažiranja v obeh garažah. V Šubičevi ulici: novembra 1966 je bila 65,00 din; decembra 1968 70,00 din; novembra 1969 90,00 din; leta 1971 120,00 din; novembra 1973 150,00 din. Te tarife so bile postavljene za vozila zlasti 750, dočim za ostala motorna vozila pa je bila večja tarifa, odvisno od velikosti oziroma kubature.

V garaži, Trdinova ulica, ki je začela obratovati aprila 1972, je veljala enotna tarifa 150 din za vsa motorna vozila. Od novembra 1973 dalje pa so povišali na 200 dinarjev.

Vse te podražitve so šle mimo koristnikov garaž. Vodstvo podjetja Avto-servis, oziroma organi upravljanja, niso smatrali za potrebno, da bi o teh podražitvah predhodno obvestili koristnike garaž. Do danes niso pred svojimi najemniki razgrnili, vsaj skromne bilančne podatke o njihovem poslovanju, iz katerih bi se koristniki garaž prepričali o upravičenosti tolikšne podražitve.

Samoupravljalški interesi koristnikov garaž so bili popolnoma prezrti. Dobil sem vtis, da tehnokracija v tem podjetju prevladuje, ker v nasprotnem slučaju bi v teh letih obstoja, zlahka našli poti za sporazumevanje s svojimi najemniki, samo če bi hoteli...

JOŽE MARTINČIČ,
Ljubljana, Trdinova 8

Odgovor Avtohiše v Ljubljani na članek Jožeta Martinčiča iz Ljubljane, Trdinova 8

Avtohiša v Ljubljani, v okviru katere delujejo tudi garaže (PPH) v Trdinovi ulici, želi v prvi vrsti odgovoriti na tisti del članka, s katerim v celoti soglašamo, to pa so predlogi o ustanovitvi sveta uporabnikov garaž, ki naj bi na samoupravni način varovali interese vseh občanov, ki se poslužujejo našega objekta in naših storitev. To idejo pozdravljamo in jo bomo skušali skupaj s krajevnimi skupnostmi uresničiti, kakor hitro bo le mogoče. Pri tem bo seveda treba poiskati posebne oblike sodelovanja, kajti Avtohiša je organizacija združenega dela kot vse druge; temeljne oblike samo-

upravljanja pa gredo njenemu delovnemu kolektivu.

Prav tako tudi soglašamo, da je mogoče popraviti in izboljšati naša pravila poslovanja, znana pod naslovom »Splošni pogoji za garažiranje«. Za vsako sugestijo v tej smeri bomo hvaležni in bomo v vsakem primeru razmislili, kaj je mogoče storiti, da bi bilo vsem interesom zadovoljeno. Omenjena pravila poslovanja so bila izdelana ob izgradnji našega prvega garažnega objekta na Trgu revolucije in smo jih doslej utegnili le malo dopolniti.

Zal, ne moremo pa sprejeti sugestije (če smo predlog prav

razumeli), da bi pri vlomih v vozila in tatvinah posameznih delov vozil ne odštevali odbitka 300 dinarjev, ki mu pravimo franšiza. Ta odbitek smo si v pravilih morali izgovoriti, da ne bi plačevali vsakega, kdo ve kje izgubljenega vzvratnega zrcala, antene, okrasne letve in podobno. To določilo v pravilih nam je narekovala praksa. Pokazalo se je, da so nekateri, res maloštevilni lastniki vozil poizkušali doseči od nas povrnitev vsake malenkostne škode, ki jim je nastala izven garaž. Nismo se mogli spuščati v dolgotrajne in drage spore za majhne vrednosti.

Razen omenjenih primerov se nismo svoji materialni odgovornosti nikoli izogibali. Tudi prizadetemu piscu članka

smo škode poravnali. Zavedamo se namreč natančno, s kakšnimi riziki poslujemo in da je naša odgovornost večja, kot je odgovornost tistih, ki organizirajo parkiranje na odprtih površinah.

Seveda je res, da smo začeli z garažiranjem v objektu PPH že takrat, ko objekt v celoti še ni bil zgrajen. Borili smo se z začetnimi težavami in pojavljale so se napake. Toda objektivni opazovalec bo gotovo priznal, da se je od takrat že mnogo spremenilo: garažni del poslopja je zdaj gotov, sodobno opremljen in primerno zavarovan. Naše stranke so zadovoljne in pritožbe so pri tolikšem obsegu poslovanja skrajno redke. Trudimo se, da ne bi povzročali povodov za nje.

In končno: mesečne najemnine garažnega mesta po 200 dinarjev se tudi uprava garaž ne veseli, ker ve, da utegne biti za marsikoga to velik izdatek. Toda cena je odvisna od številnih vzročnikov, zlasti tistih, ki na splošno povzročajo podražitve. Enota PPH ima tudi obveznosti, ki jih krije lahko samo iz dohodka tega objekta, pri tem pa mora ostati likvidna. Naše gospodarjenje z družbenimi sredstvi je vsakemu, ki ima upravičen interes, vselej na vpogled, tako kot v vsaki drugi organizaciji združenega dela. Tudi formiranje cen sodi sem zraven. Ne nasprotujemo misli, da nam tudi v tem pogledu pomaga svet uporabnikov garaž, seveda v okviru racionalne ekonomike.

Šolska poslopja so oživila

Na osnovni šoli dr. Jožeta Potrča smo se pred pričetkom novega šolskega leta pogovarjali z namestnikom ravnatelja tovarišem Krenom

Hodniki šolskih poslopij so se zopet napolnili z vriskom in otroškim smehom. Odprla so se kot vsako leto v septembru šolska vrata in oživel so razredi, ki so mirovali v poletnih mesecih. Vsako leto se ponovno ob tem času sprašujemo: Kako bo pa letos? Učni načrti, strokovni kadri, premajhni in premalo prostorov, finančne težave... to so vprašanja in problemi s katerimi se borijo naši izobraževalni zavodi vsako leto ponovno in razmišljajo o njih odgovorni tudi takrat ko šolske klopi mirujejo.

Obiskali smo vseh sedem OŠ v občini Center. Ustavili in pogovarjali pa smo se z pomočnikom ravnatelja OŠ dr. Jožeta Potrča tovarišem Krenom.

»Naša šola je »najmlajša« v naši občini —« je začel pogovor — kapacitete naše šole trenutno ustrezajo, saj smo sprejeli tudi precej učencev iz občine Moste. Našo šolo obiskuje veliko otrok zdravstvenih delavcev saj je v okolici veliko zdravstvenih zavodov in se nekoliko lokacijsko ustvarja tu pravi projekt bolnic za celo Ljubljano. V perspektivi gledano ni nemogoče da se nekoč naša šola celo specializira in jo bodo obiskovali le otroci delavcev, ki jih ta projekt zaposluje — saj ne smemo pozabiti popoldanskega varstva, ki je zelo pomembno in pri nas dobro organizirano.«

Zadnje je dejal bolj v šali in nadaljeval: »V novo šolsko leto stopamo z veliko mero optimizma, kljub nekaterim težavam, ki nas tarejo, pa najbrž ne samo nas tudi ostale OŠ v Centru. Lahko rečem, da bomo imeli dobro organizirano otroško varstvo od prvih do zadnjih razredov. Varstvo bo letos predvidoma obsegalo ta-

ko kot lani dvanajst oddelkov in zajelo okrog 240 otrok kar je med 40 in 45 odstotki vseh, ki obiskujejo našo šolo. Najbolj pomembne naloge organiziranega varstva so: rekreacija otrok, tako fizična kot duševna, ter učno delo. Seveda imamo organizirana tudi kosila in malice, ki pa zajemajo razumljivo veliko večje število naših učencev.

»Kot nam je znano se nahajamo v letu druge povojne učne reforme pri nas. Tu so novi učni programi, nova tematika...

Res je, v letošnjem letu se srečujemo s kopico težav v vezi s tem. Kaj menim o sami reformi? Prinaša veliko dobrega in seveda nekaj težav.

FAKULTATIVNOST TUDI V OSNOVNI ŠOLI

Tako potekajo napor, da bi zmanjšali število obveznih učnih ur na minimum, in s tem razbremenili res v zadnjem času preobremenjene učence in tako morda vplivali na boljši učni uspeh. S takim načinom se odpira za naše razmere nov način študija — fakultativnost. To je možnost učenja in poučevanja na nov izbirni, naj rečem kar, v naših razmerah krožkarski način, ki vsekakor prinaša kopico novosti in dobrih stvari. Druga stran medalje pri šolski reformi pa so težave s katerimi se srečujemo in ki so jim vzrok tako objektivni, kot ne malokdaj subjektivni faktorji. Na primer pomanjkanje učbenikov, neprispele in neidealne (pravočasno) učni načrti in programi, kadrovske težave, premajhna pripravljenost in vedenje o teh novih stvareh nas samih... to je le nekaj takih težav, ki jih rešujemo kakor vemo in znamo, včasih celo z iznajdljivostjo, kar pa najbrž ni najbolj prav, da se te stvari tako tretira. Manjka nam predvsem kader (profesorji) za matematiko in fiziko. Za profesorje sta bila dva seminarja, kar menim da je premalo. Zadnji je bil tik pred začetkom šolskega leta na katerem smo se srečevali in obravnavali probleme, ki bi jih morali razčistiti že veliko prej in bi moral biti tak seminar le usklajevalni ne pa »začetniški«.

V zvezi s postopnim odpravljanjem ponavljanja razredov se mi zdi, da to ni tako enostavno. V lanskem letu je bil uspeh na naši šoli 99 odstoten, ker smo že šli na to. Tu bodo morali pomembno vlogo odigrati starši, kajti zavedati se morajo, da s »humaniziranjem« učnega sistema ne pomeni, da je vsakemu zagotovljena osnovnošolska izobrazba. Starši bo-

do morali sedaj ulagati še večje napore za vzgojo in izobraževanje svojih otrok, ki jim posamezna učna snov ne leži, ker se morajo zavedati, da v naši socialistični družbi le znanje nekaj pomeni in ne le toli-

ko gola ocena. Solstvo se bori pri nas z velikimi materialnimi težavami. Dotacije so se nam že pred dvema leti dvignile za 25 odstotkov, stroški pa nenehno rastejo. V občini Center smo edina OŠ, ki je uvedla samofinanciranje tujih jezikov (poizkus je tudi na OŠ P. Voranca) že od prvega razreda dalje. Stroški za vse leto so lani znašali stoetdeset dinarjev, kar res ni veliko in smo s tem krili le honorarje predavateljem.

Za konec pa še osebno vprašanje: kaj vas kot pedagoga najbolj vznemirja pred začetkom novega šolskega leta?

KAKO PO KONČANI OSEM-LETKI

Res zadnje čase sem veliko premišljeval o tem, kdo je odgovoren zato in zakaj pride do tega, da po končani os. šoli nekako zamrejo po večini vse organizirane izvenšolske interesne dejavnosti, ki jih mi v času trajanja osemletke organiziramo v kroških ali drugih oblikah na področju: kulture, športa, družbenopolitičnih dejavnosti. Veliko sem se pogovarjal z bivšimi učenci, ki so se želeli ponovno vključiti v razne interesne dejavnosti do katerih so dobili veselje prav pri nas pa niso imeli pravih možnosti, pa naj so nadaljevali študij ali pa so se zaposlili. V osnovni šoli dajemo mladim ljudem osnovo in jih zainteresiramo za te dejavnosti, ki so sestavni del vzgoje. Na takšen način izgubljam mlade... Trditev, da so mladi nezainteresirani in apatični je iz trte izvita. Treba jim je nuditi le možnosti — najboljši primer za to je organizirana dejavnost na OŠ. Menim, da bi morali odgovorni o tem razmisliti, ter tudi nekaj ukreniti. Organizacija ZM vsega sama prav gotovo ne more že zato, ker je finančno prešibka.

OŠ dr. Jožeta Potrča je pravzaprav ena redkih, ki dela v »normalnih« razmerah, čeprav se tudi tu borijo s težavami. V občini Center kapacitete OŠ zaenkrat ob normalnih razmerah zadovoljujejo ker ni več zazidalnih površin. Sprejemajo celo »viške« iz ostalih občin kot npr. OŠ Ledina sprejema učence iz Viča, ter ima za njih tudi organiziran prevoz (podobno OŠ Prule).

Prvi šolski dan se je začel. Prav gotovo nam ne more in ne sme biti vseeno, kakšne izobrazbe in vzgoje so deležni naši najmlajši. Tudi starši bodo morali letos morda bolj kot pretekla leta marsikaj prispevati k temu.

ARTUR BOROJE

